

[Axel Kristensen.]

får en mindre skat at betale end de, der bruger alt, hvad de producerer.

Man kan tale om, hvem der vil have fordel af en sådan ordning, hvorved man præmierer opsparing, men jeg vil vove den påstand, at de, der er økonomisk så dårligt stillet, at de ikke selv kan spare op — og jeg er ikke bange for at erkende, at mange mennesker må leve af en løn, som jeg slet ikke kan forstå de kan leve af, fordi jeg altid har været lykkeligere stillet end de fleste mennesker her i landet, hvorfor skulle man ikke erkende det — er dem, der må være mest interesseret i, at opsparingen stiger, uanset om de selv kan spare op eller ej. De mennesker, der bor dårligt, er interesseret i, at opsparingen stiger, så vi kan få bedre og billigere boliger; dem får vi ikke, før opsparingen stiger. De, der må leve på en lav løn og har en lav levedof, er stærkt interesseret i en opsparing, der får rationaliseret virksomhederne, så at arbejdsudbyttet pr. time stiger, så at lønningerne kan blive højere, uden at priserne bliver det. Jeg vover at påstå, at der findes ikke en mere social politik end den, der fremkalder en tilstrækkelig stor opsparing, hvorved levedofen kan stige væsentligt.

Med de tal, jeg nævnte i går under debatten om udbyttebegrænsningsloven, påviste jeg, at lønmodtagerne fra 1950 til 1955 havde fået en reallønstigning på 2 pct. årlig, og det vil sige, at selv under så uheldige økonomiske forhold som dem, Danmark har levet under i disse år, sker der en rationalisering og en udvikling, der altså vil betyde en fordobling af levedofen på 50 år — eller 40 år, når renterne regnes med — og der er intet som helst i vejen for, at det kan gå i Danmark som så mange andre steder, at produktiviteten kan stige 3-4 pct. om året, hvorved man får en fordobling af levedofen på 15-20 år. Den eneste forudsætning er, at man stiller landets borgere således, at opsparingen bliver stor nok til at finansiere den forbedring af produktionen, der skal til, og det er det, vi tilsigter ved at ville præmiere opsparingen væsentligt. Det er ikke af interesse for kapitalen og i og for sig ikke af interesse for det enkelte menneske, der er så velstillet, at han kan spare op,

men af interesse for den del af befolkningen, der alvorligt trænger til at få sine levevilkår forbedret.

Til slut må jeg gøre den bemærkning, at der for mig er en afgjort forskel på vor opfattelse af økonomi og flertallets. Det radikale venstre og retsforbundet har nu tilsluttet sig socialdemokratiets tankegang. Spørgsmålet er, om opsparingen skal ske i de hundrede tusinder af enkelte borgeres hjem og virksomhed eller i statskassen. Om det skal være staten, der får en større og større formue og mere og mere herredømme over erhvervslivet, eller det skal være de mange tusinder, som vil vise initiativ, sparsommelighed og interesse for at skabe mere, fordi de får lov til at beholde udbyttet af deres arbejde. Heri ligger den afgørende forskel, og det er den, hele diskussionen og striden drejer sig om, når det kommer til stykket.

Aksel Møller: Jeg beder om den højtærede formands tilladelse til et eller flere citater af døgnet's debat under denne tale.

Jeg skal begynde med at gøre nogle forholdsvis fredsommelige og stilfærdige bemærkninger om lovforslaget, sådan som stillingen nu er, efter at forslaget har været til udvalgsbehandling mellem første og anden behandling.

Jeg finder, at det er meget vigtigt for fremtidens skyld, at vi søger at få fastslået, hvad det egentlig er for et amfibium af en finanspolitik, vi her står over for. Jeg skal villigt bekende, at jeg er bange for dette forslag, fordi jeg er ængstelig for, at det, som allerede er 2. omgang af en bunden opsparing eller et tvangslån inden for 50erne i det 20. århundrede, kan gå hen og blive en vane, som kan få ganske uanede følger for vort samfund. Jeg tror ikke, at dette forslag skal vurderes alene ud fra nationaløkonomiske synspunkter og motiveres med nationaløkonomiske betragtninger. Jeg tror, at nationaløkonomien er en videnskab — eller en lidenskab, skulle jeg måske snarere sige — som er begrænset, for så vidt som den ikke kan råde os, så snart det drejer sig om vort syn på, hvordan det samfund, vi skal leve i, og som vi ønsker vore børn skal vokse op i, skal være indrettet.

Det kunne ikke falde mig ind at gøre